

מאת הגאון מו"ר הרב ברוך הירשפלד שליט"א,
ראש כולל עטרת חיים ברוך, קליבלנד הייטס

דערשפילד שליט"א
קליבלנד היינט

A SERIES IN HALACHA
LIVING A "TORAH" DAY

Monetary, Interpersonal Laws and Din Torah (10)

Multiple Prospective Tenants [or Landlords]. Often, there are a number of prospective tenants competing for the same house. If the landlord and one tenant have made a definite verbal agreement to go ahead with a deal, another would-be tenant is not allowed to try and get it for himself, even by offering a higher price. This is known as "עני המהפך בדרך" (1). Some *Poskim* hold that even if they are close to a final agreement with a bit more bargaining to finish, and it seems certain that they will soon agree, another is not allowed to step in. **R' Moshe Feinstein ז"ל** rules like this opinion (2). This *halacha* is talking about competing buyers, but it applies equally to rentals. This *halacha*, according to most *Poskim*, is based on the fact that the second person could [albeit with *tircha*] find another comparable house. Therefore, if this is an exceptional chance, either in price or other features that he cannot find elsewhere, there is no *issur* to compete till a *kinyan* is made. [Once a *kinyan* is made the parties cannot back out.] Although this is the basic *halacha*, the

לוי sells his field to a תנאי and adds that the מעשר ראשון from this field should be given to him, the condition is binding. The Gemara concludes that this is not an issue of "אין אדם מקנה דבר שלא בא לעולם", because we view it as the לוי (מוכר) retaining a portion of the field for himself that represents a tenth of the produce of the entire field. Many ראשונים [מאורי רשב"א] ask if we are saying that the לוי withheld a portion of the field, how may the לוקח use that produce as מעשר ראשון for his field? He doesn't own this portion?

י"ד ט"ז [באט, שר"ע]. The מעשר is entitled to the לוי and (שיורי שיעור) קיים is תנאי in our case that *paskens* in the הל' מעשרות פ' [ז', רמב"ם]. *paskens* if a כהן sells a בהמה to a ישראל and makes a תנאי that the מתנות כהונה of this בהמה should go to him, the sale is valid, but the תנאי is בטל. The ש"ט asks, that the רמב"ם agrees with this הלכה that the התנאי is בטל and the ישראל does not have to give the מתנות to this כהן, yet by us he *paskens* that the תנאי is קיים and the לוי gets the מעשר. The ש"ך answers that by the מתנות כהונה we can't say he retained a portion for himself (שיורי שיעור), because he gave the entire בהמה to the לוי. But by us, we are dealing with קרקע וקרקע בעלה and קרקע וקרקע, so we can say his תנאי is that he retained a portion for himself.

בְּרֵאשִׁית 22:16-17 brings the מַאֲוִיר and answers that in our case of the לוי, this תַּנְאִי is something that's in place for years to come and anything could happen, like another לוי could grab the מַעֲשֵׂר, and as a result, this makes it hard to enforce this תַּנְאִי so he certainly means to be מַשְׁייר. However, in the case of מִתְּנַת כְּהוֹנֵן having to give the portion to the כֹּהֵן happens close after the sale, so there was no intention of the מוֹכֵר to be מַשְׁייר, so it remains a תַּנְאִי, which may not be done. (See רש"י חולין ד"ה וּרְמִינּוּ for the reason.)

(1) שו"ע חו"מ רל"ז (2) אגרות משה חו"מ א"ס (3) הל' הפקר
והשגת גבול י' (4) מנחת פתים חו"מ קצ"ב (5) שו"ע חו"מ קצ"ב

R' Yehonason Eibeschutz זי"ל (Tiferes Yehonason) would say:
 “א' תאכלנו למען יטב לך ולבנך אחריו” - How do children benefit when their parents avoid eating blood? The character of a person is affected by his diet. Eating spicy foods makes one excitable and temperamental while bland foods are calming and relaxing. Eating blood makes a person insensitive, even cruel. Children inherit character traits of their parents, so avoiding certain foods not only benefits the parents, but also prevents the children from inheriting undesirable character traits.”

A Wise Man would say: “Sometimes when you lose your way, you find YOURSELF.”

**To place an ad or to dedicate in
our city for a simcha, yahrzeit or
any reason, please send an email
to: Torahtaylin@yahoo.com**

Mazel Tov to the Schlosser and Lichtschein families on the chasuna of their children, Chana Leah & Mattis. May the young couple be zoche to build a Bayis Neeman B'Yisroel ישראל

TO SUBSCRIBE AND RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY GO TO: WWW.TORAHTAVLIN.ORG OR SEND AN EMAIL TO TORAHTAVLIN@YAHOO.COM

מאת תגה"צ רבי גמליאל חתן רבינוביץ
שליט"א, ר"י שער השמים ירושלים עיר"ק

בִּי אַתֶּם עֲבָרִים אֶת הַיַּרְדֵּן לִבָּא לִרְשֵׁת אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר ה' אֱלֹקֵיכֶם נָתַן
לָכֶם וַיִּרְשֶׁתֶּם אֹתָהּ וַיִּשְׁבַּתֶּם בָּהּ וְגו' (יא-לא) - נִסְיָךְ שֶׁבָבֵל עָתָּה
(פֶּרֶשׁ): נִסִּים שֶׁל יְיָ יִהְיֶה סִימָן בִּידְכֶם שֶׁתִּבְּרֹאוּ וְתִתְּשׁוּ אֶת הָאָרֶץ. מִשְׁמַעֲמוֹת

אֶתֶּה לִמַּד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל זָקֻקִים לִסְמֵן? וְאָמַר לָהֶם מֶשֶׁה שְׁנֵי הַיַּרְדֵּן וְשִׁמְשׁ לָהֶם
 בִּסְמֵן? וְהִדְרָב תִּמְנוּה שׁוֹרֵי-יָהּ יִשְׂרָאֵל מִבִּטְחֵיהֶם מִכְבֵּר עַל יְדֹתֵהוּ אִתְּךָ, וְלִמְשׁוֹ לָהֶם
 וְנִדְרָקֵהוּ. אֵיךְ הָיָא סִמְיָן מִשְׁמַשׁ אֵלֶּה לִּי שְׁנֵאִי נִמְכַּסֵּת בְּמֶה שֶׁלֹּבֵךְ חָפֵץ. וְזֶה
 תִּאֲחָדֶהוּ כְּשִׁיחֲפוֹץ בְּהַשְׁתַּדְּלוֹת יִכּוֹל ה'סִמְיָן לִסְיַע בְּעֵדוֹ וּלְכוּן אֶת דְּרָכּוֹ, אֲבָל וְזֶה
 מִבִּטְחָה מִפִּי עֲלִיּוֹן פֶּשִׁיטָא לִיָּה שִׁיחָה, וּמֶה שִׁיךְ סִימָן? וּבִהְרִיכָה שְׁאֵץ הַמִּכּוֹן כְּמִשְׁמַעוֹ
 אֵיךְ כָּאן כִּי אִם הַבְּחִיחַ נִסְפַּת עַל נִסֵּי הַיַּרְדֵּן שְׁתַּעֲתִּידִים לְהִתְקִים עוֹד בְּטָרִם כִּיבִישׁוּ
 אֶתְךָ, כִּי הָעֲבֵרַת הַיַּרְדֵּן תְּלִיחָה בָּנָם, כִּפִּי שְׂאֻן רֹאשִׁי בִּסְפָר הָרוֹשַׁע (ג', י - יז)
 שֶׁזָּכַר אֶל לֹנֶס וְעִבְרֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַיַּרְדֵּן בְּחִרְבָּה, וְלֹאֵת הַבְּטִיחִים כָּאן מֶשֶׁה וְאָמַר שְׂאֻלֵּה
 נִסִּים תִּהְיֶה עֲבֻרָם תַּחֲלִית הַחֲרָבָה בִּידֵי ה' הַמְּחַנֵּה אֶת דְּרָכָם לְמַלְחָמָה וְלִכְשִׁיָּה.

ואפשר שהיה לרש"י עוד כוונה בסגנון לשונו, הדגה בדברי משה לא נאמרו רק לצורך אותה שעה, ובהרכזה שהם מורים דרכם של כל הדורות העתידיים, וגם אליהם ייבחר הכתוב ואמר להם דבר מה, וביקש רש"י לפתוח "צווד" לאלו הדורות שיבינו את המכוח שבמקראם, עיבורם, וקורבנם כי לא לחינם סיבבה ההשגחה העליונה להקדים גנים ל'גנים', אלא רצה הקב"ה ללמד פרק במאמנו ובחכמתו להראש הישראלי העומד בפניו הפרקים' היינו בין שני אודות למשנה, לזה האיש כיוון הכתוב להורות לו שהגנים' שכבר נעשו וישמשו לפניו כסמך על הגנים ועל השועות העתידיים לבוא.

לְיַמּוּדִים מֵאֵת חֹדֶשׁ אֲבָרָהִם דִּנְאָס
אֲבִשְׁטִין שְׁלִיטִי"א, בְּעַמ'ס שְׁדָה אֲבָרָהִם

מעשר תעשר את כל תבואת ורעך ... (ד-כ) - בענין מצות מעשר וחומש
ספר כתר ראש (אות קכג) חובא בשם רבו **הנר"א**: "שכל השומר מעשר מובטח
בכך שלא יבוא לידי חזק כלל, והשומר חומש מובטח שיתעשר, ויורש בזה מידת
בטחון, והלא כל ישראל היו שומרים מעשר היה מתקיים הפסוק 'אפס כי לא ייחיד
בך אביון', עכ"ל. הרי, שמי שהוא מקיים מצות צדקה ונותן 'מעשר' מובטח לו שלא
יבוא לידי שום חזק כלל! והמקיים 'חומש' מובטח להיות עשיר! דברים נוראים
ונפלאים! ומי שרוצה לקנות בטחון, ולחשרשש מזה יו בתוך לבו, יקיים מצות
צדקה כראוי, וידה קולות ממנו ליתנו לעני, ואל ידאג כלום. ויבטח בהש"ת שהוא
פרנס, ועי' בורא ידיה מן הבוטחים בשמו ית'!

ומצינו מקור לדבריו, שעל ידי קיום מצות צדקה ישרש מדת הבטחון באדם דהנה
 איתא בסוטה (מת, ב) "ופסקו אנשי אמנה - אמר רבי יצחק: אלו בני אדם שהן מאמיני
 בהקב"ה, דתניא, רבי אליעזר הגדול אומר: כל מי שיש לו פת בסלו ואומר מיהו אוכל
 למחר אינו אלא מקטני אמנה", ע"כ. ופרש"י (בר"ה) שמאמינים בהקדוש ברוך הוא
 וזו: "לחור" ממנום לני הדור מצוה ולחזקה ולחזקה שבתות וימים טובים, עכ"ל.
דבורה הגדולה (שם) מביא ח"ל: "ואמר הגר"ו זצ"ל: דמבואר בזה דמי שאינו מוותר

לעילוי נשמת ר'
אברהם יוסף שמואל
אלטר בן ר' טובי ז"ל
ורעינתו ריזא רחל
בת ר' אברהם
שלמה ע"ה קורץ

Cities Edition

פרק ה' דאבות

מולד חודש אלול:
דינסטאג (יום ג')
2:37 PM
מ"ט 12 חלקים

אך באופן אינו רואה מאין יבוא עורו, וחובתו לעת כזאת הוא להשליך על ה' יתה ולצפות לישועתו, אך לפעמים קשה מאוד להחזיק מעמד בכהאי גוונא, כי היציץ המבקש לכבות את תהיקו מעורר חיל ורעדה מפני הבאות, ולזאת רצתה התורה לחזק ידיים רפות ומוכיחה ממעשה האבות סימן לבנים, כי כשם שאבותינו אחז שעברו את הדרך עוד בטרם הכיבשו עמרו בין ישועה לישועה כמו כן הוא בכי אחר משראל, ונמצא שאכן אפשר שלא שמשו כסימן לאבותינו שהיו מובטחיהם ועומדים בידות הארץ, אך מצבם אז שישמש כסימן לבנים במצבם הנוכחי, ומכאן זה המעשה יודיעם הם שחנסי הראשונים הם סימן להאחרונים.

ובדרך זו, שמעתי פעם פירוש נחמד בשם **הנאון רבי מאיר שפייד מלובלין זצ"ל** על מאמר הכתוב (שמות לז, יח): "וְדָאֵנִי נָא אֶת כְּבוֹדֶךָ", אותה בקשה ביקש משה מהקב"ה אחר שנכשלו ישראל בחטא העגל, ואמר לו להקב"ה שלא נכשלו ישראל באותו החטא אלא מפני גדול המשה ששימש באותה שעה, כמסופר בחול' שדרא' לרם היצ' את מיטתו של המשה וכו', אך הקב"ה השיבו (שם כ) כי תוכל לדאוג פני כי **אני דיאני האדם וחי'**, כלומר לא תכלית העולם הזה אינו כן אלא מכח האהבה השרוי בו, ועל כך בעוד האדם בגדר חי אינו יכול לחוש באמתת כבודו ית', ועל דבר טענתך כי יפול הנופל מרוב הסתר לזה אשיאך עצה זוהרית את כפי וראית את אחרד' (שם כג) היינו שעל המתנסה להתבונן על ההסתרי שחיו מאחור שמרם כבר הוסר את כפי, וכבר הוכח בעליל שלא היה כי אהבה הסתר, אך לסלק הנסיונות שבהם עתיד האדם להתמודד בהוה ובעתיד זה א"א' והוה ופני לא ידא' היינו הנסיונות שעדיין הם לפנינו הם יעמדו בתוקפם ומהותם האמתית לא ידא', על תום הזמן הנקב להם מן השמים, כי דוקא כגון דא' ששומעם האדם מול הנסיונות מתחזק בצעת בורא – מעורר נחת רוח למעלה.

מממונו לצדקה שמא יחסר, אין זה רק חסרון במצות צדקה כי אם חסרון באמונתו בהקב"ה. והוא אשר פירש"ו כאן שפסקו אנשי אמונה היינו בני אדם שמאמינים בה ומותרים ממונם לצדקה ולא חששו שיחסר להם" עכ"ל. הרי מבורר מדבריו שמצות צדקה מיוסד על מדת "אמונה ובטחון", ומי שאינו נותן צדקה אין זה אלא משום שאינו מאמין באמונה שלימה שבנתיתו לא יחסר לו כלום. שהוא ית' צונן לקיים מצוה זו, והוא ית' יפרנסנו בכל צרכינו. ואמרו חז"ל (דברים רבה פ"ד או"ח ה'; "אמר הקב"ה: ושמעו לי - אצל אדם שומע לי ומפסיד", ע"כ. הרי שמי שמקיים מצות השמ"ת ונותן צדקה, לא יתכן שיפסיד כלום מפרנסתו! והטעם שאחד לא יקיים מצות צדקה, הוא רק משום שחסר במדת הבטחון בהש"ת.

וכתב **החובת הלבבות** (שער הבטחון, פרק ז') שמקור למצות הבטחון הזה ממצות צדקה, עיי"ש. וכוונתו כנ"ל, שלא יתכן לקיים מצות צדקה בלי בטחון בהש"ת, ואילו צונו השנית לקיים מצוה זו, ע"כ צונו לבטחון בו, שהוא ית' "פנסם בכל צרכינו, ואין לדאוג כלום על מה יאכל למחר, ורק בבטחון כזה שייך לקיים מצות צדקה. ומי שמקיים מצות צדקה עליו אמרה התורה שזוכה לברכה בכל מעשה ידיו. דכתב' (טו, ט'): "ותן תתן לו ולא יאכל לבדך בתתן לו כי בגלל הדבר הזה יברכה ה' אלקיך בכל מעשך ויבנה משל ידך". רבי התורה הקדושה מבטחון לכל מי שמקיים מצות צדקה. שזוכה לברכה "כלל מעשיר" לרבים ורעוּם:

מעשה אבות ... סימן לבנים

רק בבל אות נפשך תובח ואכלת בשר בברכת ה' אלליך אשר נתן לך בבל שעריך ... (יב-יז)

In the small town of Brezhna, Ukraine, the longtime *shochet* began to feel his age. “Just look how his hands are shaking,” one competitor pointed out to his friend, another of the other local *shochtim*. His friend just shook his head in silent agreement. It wasn’t the elder *shochet’s* fault; he had simply reached a venerable age, and as old age set in, so did rheumatism, and trembling hands. One thing the townsfolk agreed on: they no longer trusted the *shochet’s* unsteady hands and they wanted him to retire. But the *shochet* had his pride and refused to be forced into retirement. He and the townsfolk reached an impasse, with neither wishing to yield. The tiff went on for quite some time. In the middle of the dispute, the newly appointed rabbi arrived - and with him, new hope for the resolution of the town’s problem.

R’ Sholom Sofer ז”ל (*einikel* of the **Chasam Sofer**) was hired to replace their recently retired *Rav*. At the time, he was but a *yungerman*, a young *avreich* lacking the authority to remove the old *shochet* from his position. Yet, as each side became more entrenched in their opinion, *machlokes* took over the town. Distinct feuding lines were drawn with some supporting the respected but elderly *shochet*, while others opposed him due to his shaky hands.

“How can you dare retire our beloved *shochet* who has dedicated his life to ensuring that we eat kosher meat? Have you no shame?” argued one side.

“How can you not retire an old *shochet*? It is precisely our dedication to kosher meat that forces us to replace someone whose hands tremble and can no longer serve as a competent *shochet*! Have you no *yiras shomayim*?” argued the other side.

The new *Rav*, observing the controversy, decided to speak with the *shochet*. He advised him as follows: “You see how bitter this dispute is. In all honesty, I don’t think there is any substance to their complaint. As a new *Rav* here, however, I lack the authority to take any concrete action to help you keep your position and put an end to the *machlokes*. My suggestion is that you go to the *gaon*, **R’ Moshe Yosef Teitelbaum ז”ל**, of Uhjel, and ask him to test your abilities. Once he sees that your abilities as a *shochet* have not deteriorated, he will surely write you a letter of approbation. He will attest to the fact that the meat is kosher and that will settle the matter!” The *shochet* agreed and left for Uhjel.

When the *Uhjler Rav*, R’ Moshe Yosef Teitelbaum, saw the *shochet*, he saw for himself how unsteady his hands were. Yet, he was unwilling to embarrass the elderly man. The *Rav* suggested the following: “I don’t have time this minute to sit and write up the letter. I have an idea; you go back home and as soon as I have the time, I shall write up a letter and send it straight to your *Rav* back in Brezhna with my feelings and considerations.” The *shochet* agreed and returned home.

Some time passed and the *yahrzeit* of the holy **Yismach Moshe** of Uhjel approached. When R’ Sholom Sofer made his way to Uhjel for the *yahrzeit*, he stopped in to visit the town’s *Rav* as well. “Well, well, I owe you a letter,” apologized the *Uhjler Rav* to the *Brezhner Rav*. “Please check what has happened to the letter you wished me to compose.”

He pointed to a stack of papers on top of which lay a letter rendered illegible due to a great blot of ink smeared all over it. “Let me tell you the story of this letter: When I met your *shochet* and I saw firsthand how his hands shook, I realized I should write to you. Still, I didn’t want to shame the poor old man so I sent him home and promised to send you the letter. When I finally sat down to write the letter and address it, I fell asleep. As I slept, I had a dream. In my vision I saw my venerable *zeide*, the holy *Yismach Moshe*, who questioned me in consternation: ‘If they are searching high and low across the whole country for a murderer, someone who wishes to harm the livelihood and to shame an old man, spilling his blood, couldn’t they find anyone better than you?’ When the dream ended, I awoke with a start and the ink pot tipped over and ink spilled over the freshly written letter and ruined it, just as you see it here. I took this as a sign that I was not to be the one to send you this letter. Therefore, I haven’t sent you anything until today.” (Excerpted from *Teshuas Tzaddikim* p. 511)

עניה סערה לא נחמה ... (ישעי’ מג-יא)

The *Medrash HaGadol* (*Vayechi*) tells us that at the moment when *Hashem* decided it was time to begin comforting *Klal Yisroel* over the terrible *Churban* that wreaked destruction on *Yerushalayim* and the *Bais HaMikdash*, the Almighty dispatched the *Avos* who tried to comfort *Bnei Yisroel*. However, they could not be comforted. The *Avos* returned to *Hashem* and said that *Klal Yisroel* could not be comforted using the opening words of the *Haftorah* - “עניה סערה לא נחמה”. *Chazal* tells us that it was at this very moment when *Hashem* decided that He - and only He - could truly comfort His children. But surely *Hashem* knew that in the end only He would be able to offer true comfort, so why did He even send the *Avos* in the first place?

R’ Moshe Dovid Vali ז”ל (**Ramad Vali**) remarks that this underscores the amazing *keshar* and closeness *Hashem* has with *Klal Yisroel*. For just like a beloved monarch will try every means at his disposal to repatriate his most ardent subjects, so too *Hashem* will do anything to draw *Klal Yisroel* closer to Him. In fact, by sending the *Avos* to start the process of comforting *Bnei Yisroel*, *Hashem* was showing that not only did He want them back under His fold, but that the Almighty cared enough to busy Himself with the tedious process of bringing them back and comforting them.

May we all merit to feel that closeness to *Hashem* and be drawn alongside the millions of Jews who drew closer to *Hashem* throughout the generations.

לא תאמין את לבבך ולא תקפין את ירך מאחריך
האביון. כי פתח תפתח את ירך לו ... (יז-יח)

While reviewing these *posukim*, one cannot help but notice the replication of terms. The *Torah* admonishes us: Do not close your heart and your hand, but rather - “פתח תפתח” - open your hand. Why all this double-speak?

Additionally, what’s the function of the word “כי” in this context? Because “Open your Hand” doesn’t seem to make sense. (**Rashi**, as does *Targum*, explains this word כי to mean “rather”, which seems to be *poshut pshat*)

Perhaps we can say the following thought and derive a significant message. There are various ways to perform the *mitzvah* of *tzedaka*. Obviously, giving money is one method. But having an open home, providing rides for *tzedaka* solicitors, or even just giving them helpful advice, are also ways to provide for the poor. Even more meaningful could be a kind word, a warm smile, or an encouraging pat on the back. Says the *posuk*, if you have the means, don’t close your hand. But even if you cannot help monetarily to the extent you wish you could, at least, says the *Torah*, don’t close your heart, because that too is a means of *tzedaka*. “פתח תפתח” - you can open your wallet or your heart. (See **Baal HaTurim** here which inspired this idea.)

The **Ohr HaChayim Hakadosh**, too, refers to the word “כי”, as a clarification - a reason not to close your heart. He explains that the *Torah* is teaching us an idea based on a *posuk* in *Mishlei*, (יא כד), “יש מפזר ויסף עוד”. A person gives and receives. In other words, the pipelines of שפע is open for us when we give to others. Hence, don’t close your hand, because *Hashem* needs your hand to be ready to receive his myriad blessings, in return.

A number of *posukim* later, the *Torah* concludes with the words, “כי לא יחדל אביון מקרב הארץ”. In other words, there will always be those in need and therefore, opportunities to lend a helping hand abound. If we view it as a privilege and offer assistance in any way we can, we will be זוכה to unleash and receive incredible *beracha* from Above!

משל למח הדבר דומה

נתון תתן לו ולא ידע לבבך בתתך לו ... (יז-יח)

משל: One of the first prominent *Chassidische Rebbes* to come to Montreal was **R’ Yochanan Twersky ז”ל**, the **Tolner Rebbe**. During the difficult postwar years his home was always open to visitors, and he and his wife tended to the needs of each individual with loving tender care.

But it wasn’t only his greatly expanded heart full of love that he showered upon everyone; he went well beyond that. He realized there were individuals who had a difficult time soliciting clothing and other commodities they so desperately needed but didn’t have the heart to ask for them. To that end, he conceived a novel way to help these destitute refugees, especially before the harsh Montreal winters.

The *Rebbe* would arrive at the *mikvah* with layers of clothing, wearing numerous jackets and sweaters. He would

ונתת את הכרבה על הר גיזימ
ואת הקלה על הר עיבל ... (יא-יב)

EDITORIAL AND INSIGHTS ON MIDDOS TOVOS FROM
THE WELLSPRINGS OF R’ GUTTMAN - RAMAT SHLOMO

דרגה יתירה

The two mountains, *Har Gerizim* and *Har Eival*, are both located in the mountain range of *Shevet Ephraim*, and the contrast in their appearances can be clearly seen. Mount Gerizim, located to the south of the valley of *Shechem*, is verdant, lush, with gardens covering the terraces on its slope. Mount Eival, on the north side, is steep, barren and desolate. Mount Eival is approximately 2,900 feet high, a few hundred feet taller than Mount Gerizim, which rises to about 2,700 feet.

Accordingly, writes **R’ Shamshon Raphael Hirsch ז”ל**, these two mountains, standing side by side, present a striking visualization of blessing and curse. Both of them rise from the same soil; both are watered by the same rain and dew. The same air passes over both of them; the same pollen blows over both of them. Yet, *Har Eival* remains starkly barren, while *Har Gerizim* is covered with lush vegetation to its very top. There is clearly a stark contrast between the two mountains. In the same way “ברכה וקללה” - blessing and curse - are not dependent on external circumstances, but rather on a person’s inner receptivity to one or the other - on our attitude towards that which brings about blessing.

When *Bnei Yisroel* crossed the *Yarden* (Jordan River) and took those first steps on the soil of a Holy Land that sanctified them, the sight of these two mountains taught them that they, by themselves, by their OWN moral conduct, will decide whether they were headed for Mount Gerizim or Mount Eival - for blessing or for curse.

Avraham Avinu, too, came first to these mountains when he entered the Land of Canaan, and built the first *mizbeach* (altar) to *Hashem*, when He appeared to him at *Elon Moreh*. The word “מורה” translates as “teaching” because the lesson that Avraham was taught when he beheld the two mountains is that it is up to him to choose which way his life will go - closer to the Creator of the World and His *Torah* - blessing - or *chalilah*, the opposite - towards curse.